

ИНОВАЦИОННИ ПРАКТИКИ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ

2005

Годишен сборник

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ИНОВАЦИОННИ ПРАКТИКИ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ

2005

годишен сборник

Издава

Фондация за реформа в местното самоуправление
с подкрепата на програма LOGIN и на ААМР
София 2006

Уважаеми читатели,

Представяме ви годишен сборник с най-интересните иновационни практики на българските общини, включени в базата данни на ФРМС през 2005 г.

Базата данни с иновационни практики се изгражда вече осма година и съдържа над 760 описани иновации. Те са поместени онлайн в уеб-страницата на Фондацията, разпределени в 16 категории.

През 2005 година ФРМС проведе два тематични конкурса за иновационни практики.

В тематичния конкурс на ФРМС за иновационни практики на тема **„Евроинтеграция: предоставяне на информация и реализиране на успешни европейски проекти“** (май 2005 г.) се състезаваха общо 50 иновационни практики, подадени от общински специалисти, регионални асоциации на общини и неправителствени организации. Първа награда в категорията за предоставяне на информация за ЕС получи **Гимназия „Свети Климент Охридски“ - гр. Елхово** за проекта „Младо Елхово - млада Европа“. Първа награда в категорията за успешни европейски проекти получи **Община град Добрич в партньорство с ОУ „Христо Ботев“** за практиката „Община и училище работят за евроинтеграцията“.

За участие в тематичния конкурс на ФРМС за иновационни практики на тема **„Междубщинско сътрудничество и обществено-частни партньорства“** (септември 2005 г.) бяха получени 22 практики на български общини и техни партньори.

В категория „Междубщинско сътрудничество“ първо място бе присъдено на **Община Мездра** за практиката „Общини Мездра и Враца - развитие на едно сътрудничество“. В категория „Обществено-частни партньорства“ с първо място бе отличено **Сдружение „Турклуб РеМарк“** и общините Троян, Априлци, Тетевен за практиката „Туристически регион Балкания“.

През 2005 г. ФРМС за четвърта поредна година връчи годишната награда „Община новатор“. Победител в Националния конкурс на ФРМС „Община новатор 2005“ стана **Община Свищов**, която подготви 59 практики за участие в Националния конкурс и която през последните години не е спирала да работи и насърчава всички свои служители и партньори към новаторски дейности. Второ място в конкурса зае **Община Мездра** с впечатляващия принос от 29 иновационни практики. Трето място бе присъдено на **Община Сливен** с представени 15 практики, осъществени в широко партньорство с граждански организации.

За периода от 1 октомври 2004 г. до 1 октомври 2005 г. базата бе обогатена със **177 практики** от общински администрации, регионални асоциации, граждански и бизнес организации от 26 общини. Най-много иновации през 2005-а година са представени в областите: Международно сътрудничество и Евроинтеграция, Икономическо развитие, Публично-частни партньорства, Междубщинско коопериране, Устойчиво развитие и околна среда, както и Административно обслужване.

Вярваме, че и през 2006-а общинските специалисти и представителите на граждански и бизнес сдружения не само ще разработват и реализират ценни идеи и проекти, но и ще ги споделят с колегите си чрез базата данни „Иновационни практики на българските общини“ на ФРМС, като с това дадат възможност на колегите си за репликиране на най-интересните подходи и решения.

Критериите за иновационна практика са:

- 1. Иновативност** - доколко практиката представлява прилагане на нови методи, подобрени процедури; с какво се различава и надгражда съществуващи подобни практики; дали е иновативна не само на местно, но и на национално ниво (в рамките на представените в базата данни практики);
- 2. Въздействие и устойчивост на резултатите** - какви са резултатите от приложената практика и постигнатият ефект за гражданите, администрация, НПО, местната общност като цяло; част ли е практиката от дългосрочни целенасочени усилия (еднократното събитие не е иновационна практика); устойчива ли е самата практика и как се осигурява устойчивостта ѝ; довела ли е до спестяване на средства и ресурси;
- 3. Приложимост** - доколко практиката е приложима в други български общини, без да се изискват големи финансови ресурси и скъпи методи и технологии; възприема ли се добре от местната общност;
- 4. Партньорство** - доколко инициативата и приложението на практиката са резултат от партньорство и сътрудничество между общината, НПО, бизнеса и гражданите, как се осъществява партньорството и води ли до други положителни промени.

ФРМС благодари на всички, които отделиха време и усилия и споделиха успешните практики на своите организации. Очакваме вашите практики и вашето участие в тематичните и националния конкурс на ФРМС и през 2006 година!

Гинка Капитанова,
изпълнителен директор,
ФРМС

Община и училище работят за евроинтеграцията

Община град Добрич ОУ „Христо Ботев“

Евроинтеграция

Иновационна практика

Категория

Предистория

Резюме

В годината, обявена от Съвета на Европа за Година на демократизирано гражданство чрез образование, общината търси своя дял в общия стремеж на държавата и гражданското общество към модернизация на образователната система и защита на предпоставките за качествено образование. Училището, от своя страна, също търси

партньорства с обществени структури от естественото си социално обкръжение. Особено ефективна се оказва връзката училище - община чрез екипната дейност на представители на общинската администрация и педагогическата колегия от ОУ „Христо Ботев“ - град Добрич.

Община град Добрич и ОУ „Христо Ботев“ - Добрич си партнират, като привличат с атрактивни и взаимодопълващи се проекти деца и родители към идеята за евроинтеграцията на страната, градят европейско самочувствие у младите.

Практика

В ОУ „Христо Ботев“ - град Добрич има от 6 години изграден училищен европейски клуб (УЕК). Като член на учредената на национално ниво структура на Националната асоциация на българските европейски клубове (NABEC), той развива дейност в 3 секции: Корени, Екология, Чужоезиково обучение. От създаването си УЕК реално партнира с общината и Европейски клуб - Добрич, а зад гърба си има реализирани международни образователни проекти. В началото на учебната 2004-2005 година започна работа по проект на тема „Аз съм гражданин на Европа, а България е достойна за член на Европейския съюз“.

В часовете по география и история учениците от VI и VII клас събираха информация за страните - членки на ЕС. В часовете по чуждоезиково обучение чрез езика научаваха за бита, културата и празниците на други народи.

Родителите станаха съпричастни на осмислянето на образователния процес по темата. През това време общината присъстваше чрез участие в модернизацията на материалната училищна база (оборудване на компютърен кабинет; приветливост на училищната сграда по програма „Красив Добрич“ - част от „Красива България“).

Тази година УЕК участва като партньор в общинския проект „Коледа с приятели“. Рисушки и описания на коледни обичаи (български и на други народи) украсиха коледен кален-

дар - бележник. Заедно със зам.-кмета по икономическо развитие и евроинтеграция Галина Митева участваха като гости в нощния блок на БНР. При отчитането на проекта „Коледа с приятели“ възникна идеята за обединяване ресурса и създаване обща структура на добричките Училищни европейски клубове (7 на брой). Атрактивността на темата за общото европейско семейство обедини УЕК и сега те си взаимодействат, обменят информация помежду си и подпомагат дейността си. Едно от начинанията е подготвяне на материали и информация за вестника на Дружеството на писателите в Добрич - „Антимовски хан“, по спечелен от Дружеството проект, свързан с темата за евроинтеграцията.

Инициативата на образователното министерство „Пролет в Европа - 2005“ използвахме като идейна рамка за изява. Екипите по проектната тема експонираха наученото, за да могат и другите да се ползват от информацията. Визията на събирателната дейност е планирана в три направления: „Променяща се Европа“ - контурна карта на страните членки; цветово разграничени са етапите на присъединяване; има информация за столица, население и дата на присъединяване; „Началото“ - идеята за обединяването; европейските структури и ръководителите им; „Пътят на България до ЕС“ - от идеята до 25 април 2005 г.

В часовете по информационни технологии членове на проектните екипи качиха получената информация, обработиха, принтираха и експонираха най-важното. В проектната дейност - на друго ниво, участваха и децата от начален

курс. Те рисуваха посланията си за мир и приятелство. Децата изпратиха екопосланията си до децата от съседна Румъния чрез гостите на работна среща на кметските екипи Добрич - Констанца. Част от очакванията за бъдещето си на европейски граждани четвъртокласниците подредиха като стена от дигляни.

Полезността на педагогическата практика в случая е в променената позиция на учителя в такова педагогическо общуване - от преподавател в интелектуален партньор.

Проектът цели и мобилност. Продуктът включва: информация - тематично обвързана с гражданското образование; информация на CD за двата компютърни кабинета; ролева игра за часовете по география (контурна карта-пъзел) VI и VII клас; анимиран урок по английски език в III клас; тематични часове на класния ръководител.

Във всички инициативи представители на общинска администрация участваха като координатори. Чрез контакти, диалог и реални дейности общината подготвя бъдещите членове на гражданското си общество, готови за предизвикателствата на динамичните промени.

А на празничния за проекта „Пролет в Европа“ 17 март съпричастни на изявите в училище бяха зам.-кметът Г. Митева, членове на Постоянната комисия по регионално развитие, международно сътрудничество и евроинтеграция, представителката на Корпуса на мира, както и родители и членове на училищното настоятелство.

За повече информация се обръщайте към

Донка Кюприбашиева
общински съветник
ОбС - град Добрич,
помощник-директор
ОУ „Христо Ботев“
град Добрич
тел.: (058) 602 410; (058) 602 440
kupri@abv.bg
dobs@dobrich.org
www.dobrich.bg

Резултати

- Активно партньорство ОУ - община;
- Обогаляване на учебния процес;
- Модерни отношения „учител - ученик“;
- Съпричастност на родителите;

- Работа на ученически европейски клубове в мрежа;
- Европейско самочувствие на децата от Добрич.

Община Елхово

Младо Елхово - млада Европа

Иновационна практика

Категория

Евроинтеграция

Предистория

Резюме

Констатира се, че в малката община познанията на младите хора и цялата общественост за мисията на Европейския съюз и процесите на неговото разширяване са недостатъчни. Обществеността, организациите и фир-

мите също нямат достатъчна информация за европейските структури. Взето е решение чрез поредица от инициативи, в които младите да се включат като доброволци и участници, да се запълни тази празнота.

Проектът е насочен към популяризиране на европейската идея сред младите хора на местно ниво. Създаден е училищен Евроцентър за информация и услуги в областта на европейската интеграция. 50 младежи преминават обучения за процеса на разширяване на Европейския съюз. Организиран са Младежки евродни, над 300 участници дискутират върху ролята на гражданите в процеса на присъединяване. Заснет е 30-минутен документален филм. Издадени и разпространени са 3 броя младежки евробюлетин.

Практика

Създаване на училищен Евроцентър

Центърът се помещава в гимназия „Св. Климент Охридски“. След създаването на Евроцентъра от неговите услуги се възползваха 312 младежи. Предоставена бе информация за: Целите, структурата и мисията на Европейския съюз; Процеса на евроинтеграция и съпътстващите го дейности; Младежки еврофоруми; Положителни практики за участието и ролята на младите хора при вземането на решения на местно равнище; Отворени програми на Европейския съюз, финансиращи младежки дейности и инициативи. За обслужване на дейностите на младежкия Евроцентър бяха привлечени 10 доброволци младежи. Младежният Евроцентър бе оборудван с компютри, принтер, прожекционен екран, столове, шрайб-проектор, телефонен апарат, магнитна дъска.

Издаване на младежки евробюлетин

Бюлетинът имаше за цел популяризиране на дейностите по проекта за времето на неговото изпълнение. Бяха отпечатани 3

броя бюлетина (веднъж на 2 месеца) с тираж 300 броя и бяха разпространени до всички училища, читалища, библиотеки и други образователни институции, неправителствени и бизнес организации, медии на територията на Община Елхово, както и до общинските администрации на съседните на Елхово общини за популяризиране на дейностите и резултатите от проекта.

Обучения „Европа и ние“

Обученията имаха за цел повишаване на познанията за Европейския съюз и процеса на Евроинтеграция сред младите хора. Те бяха проведени на 2 нива: Обучения на фокус-група; Обучения с популярен характер за по-широка аудитория.

Организиране на Младежки евродни

Това бе кулминацията в реализирането на проекта. В рамките на 5 дни бе привлечено общественото внимание и се популяризира европейската идея. В рамките на Евродните бяха организирани: Конкурс за ученическо есе на тема „Младо Елхово - Млада Европа“; Мини-изложение на фирми; Дискусионен форум „Елхово по пътя към Европа“; Промоция на филма „Младо Елхово - Млада Европа“.

Заснемане на документален филм

Всички дейности по проекта бяха заснети на филм с цел тяхното популяризиране посредством Кабелна телевизия „Странджа“ и други медии, както и осигуряване на дългосрочното използване на натрупания опит като модел за участието на младите хора в процеса на популяризирането на целите и политиката на Европейския съюз.

Въз основа членството си в Регионална асоциация на общините „Тракия“, Община Елхово получи квалифицирана експертна помощ при реализиране на някои от дейностите по проекта.

На основание протокола за побратимяване между Община Елхово и турската Община Лалапаша резултатите и добрите практики от реализирането на проекта ще бъдат разпространени и използвани като основа на бъдещи съвместни дейности в областта на евроинтеграцията.

За повече информация се обръщайте към

Гимназия „Св. Климент Охридски“
Елхово
Красимира Петкова, ученичка

Резултати

Бе създаден училищен Евроцентър за информация и услуги в областта на европейската интеграция. След създаването на Евроцентъра от неговите услуги се възползваха 312 младежи.

50 младежи преминаха обучения за процеса на разширяване на Европейския съюз. Бяха организирани Младежки евродни, над 300 участници дискутираха върху ролята на граж-

даните в процеса на присъединяване. Бе заснет 30-минутен документален филм. Бяха издадени 3 броя на младежки евробюлетин. Младите хора в Община Елхово получиха ново самочувствие, цялата общественост на общината получи така необходимата информация по въпросите на евроинтеграцията.

Декада „Европа“ в Горна Оряховица

Иновационна практика

Категория

Евроинтеграция

Предистория

Резюме

Практиката е част от проекта „Декада „Европа“ в Горна Оряховица“, разработен във връзка с изпълнение на приоритетите на Община Горна Оряховица, по повод конкурса на Делегацията на Европейската комисия в България за честване Деня на Европа.

Партньори по проекта бяха Читалище „Братя Грънчарови“, Исторически музей - Горна Оряховица, Сдружение „Отворена култура“, представители на местните печатни и електронни медии, както и на основните училища в града.

Основната цел, която си постави екипът при разработване на този проект, бе чрез различни средства да се достигне до популяризиране на Деня на Европа сред населението на Община Горна Оряховица, а в дългосрочен аспект - утвърждаване на този ден като традиционен празник на града. Реализацията на проекта бе насочена към деца, учители, ученици, представители на бизнеса, земеделски производители, представители на културните общности, журналисти, като целта бе да се даде по-пълна информация на населението, да се постигнат положителни промени в нагласите и да се формира качествено ново европейско мислене.

Практика

Деяностите по проекта „Декада „Европа“ в Горна Оряховица“ се проведеха в рамките на десет дни и включваха:

- **информационни събития** - провеждане на дискусии, кръгла маса, семинар, подготовка и разпространение на рекламни-информационни материали;

- **културни прояви и празненства** - изложби, викторина, концерти, лекотлетически крос, туристически поход.

За да се предизвика интерес у жителите на общината, една седмица преди започване на декадата, в медийното пространство стартира излъчване на аудио и видео клипове, изработени специално за целта. Изработен бе и плакат, като основната идея беше той да символизира единството на древност, настояще и бъдеще и връзката с Европа. В плаката намериха място символите на града - крепостта „Ряховец“ и „Божурът“, портретите на бележити граждани, прославили България в Европа и света, снимка на изграденото от цветя европейско знаме. Плакатът и програма за събития по дни и мероприятия бяха разпечатени на възлови места в града, във всички училища на територията на общината и в кметствата. Направени бяха стикери с флаговете на европейските страни, флажета и балони със символа на ЕС. В центъра на града, в близост до Историческия музей се засади цветен ансамбъл от теменужки, изобразяващ знамето на обединена Европа.

Началото на поредицата от прояви бе дадено на 30.04.2004 г. пред сградата на

общината с вдигане на флага на Европейския съюз. На тържествената церемония присъстваха гости на общината, видни общественици, деца, ученици и много граждани. Мероприятието продължи с фолклорно музикална програма от НЧ „Братя Грънчарови“.

Открита бе изложба „Европейски знамена“, на която представиха свои рисунки ученици от IV - VI клас. Две от училищата представиха групови творби: табло с карта на Европа, като флагът на всяка държава бе експониран; макет от стиропор, върху който беше нарисувана карта на Европа с флаговете на всички страни. Изложбата бе посетена от Консула на Русия Михаил Рева при неговата визита в Горна Оряховица, от много граждани и гости на общината.

Следващата проява бе концерт на вокална група „Патиланци“ под надслов „Нашите деца пеят за Европа“. След концерта представители на училища „Европа“ направиха занимателна промоция на своите продукти, съпътствана с викторина.

На четвъртия ден от Декадата в Младежки дом - Горна Оряховица се проведе викторина „Познавате ли ЕС?“. Във викторината взеха участие ученици от училищата в общината. По време на състезанието учениците трябваше да покажат знанията си за страните членки на ЕС и за държави, които предстои да влязат в съюза.

В рамките на проявите се проведе лекоатлетически „Еврокрос“, туристически поход до природозащитената местност „Божур поляна“. Там бяха поставени пътепоказатели за различните екопътеки и символичен знак за „пътя към Европа“ и бяха засадени 6 дръвчета, като

символ на броя на годините, които се чества Денят на Европа в България.

В Историческия музей Европа“ тематична изложба „Европа в началото на XX век през погледа на горнооряховчаните“.

Информационните събития бяха кръгла маса „Да преподаваме Европа“, семинар със селскостопански производители и представители на агробизнеса. Основни теми на семинара бяха запознаване с програмите на ЕС в земеделието, с изискванията на ЕС за производство на селскостопанска продукция и др.

В Информационния център на общината на Гишето на предприемача бе представена брошура „Популяризиране програмите на Европейския съюз за финансиране на малкия и среден бизнес“. По местните електронни медии се излъчиха тематични блокове за Европейския съюз, за Деня на Европа - 9 май, за ролята на медиите в процеса на присъединяването.

Кулминацията на Декадата бе на 9 май - Денят на Европа. Честването започна с откриване на гербовата зала в общината. Поредицата от публични прояви завърши с хепънинг, съпътстван с пищни фойерверки и илюминации.

Във връзка с проекта бе изготвен специално приложение на местния седмичник в-к „Устрем“ - „Европейски Устрем“.

Благодарение на финансовата подкрепа от страна на Европейската комисия стана възможно нашата средна по мащаб община да реализира поредица от културно-информационни събития за популяризиране на Деня на Европа - 9 май, и на идеята за бъдещото ни присъединяване към ЕС.

За повече информация се обръщайте към

Петя Комитова
началник отдел „Местно
икономическо развитие“
Община Горна Оряховица
гр. Горна Оряховица 5100
пл. „Георги Измирлиев“ 5
тел.: (0618) 600 06

Резултати

- Повиши се общата информираност за предстоящата интеграция.

- Повиши се ангажираността на медиите, като те бяха основните организатори на дискусиите за ЕС, и отразяваха всички събития по проекта.

- Предизвика се интересът у младите хора за тяхното приобщаване към общия Европейски дом. Увеличиха се инициативите на училищата за участие по различни проекти, повишиха знанията на учениците за страните членки на ЕС. В две от тях се утвърдиха СИП „ЕВРОПА“.

- Даде се възможност на представителите на малкия и средния бизнес да получат информация.

- Земеделските производители получиха допълнителна информация за изискванията, на които трябва да отговаря тяхната продукция, за възможностите за финансиране чрез Програма Сапард и фонд „Земеделие“. Започна изграждането на Сдружение на зеленчукопроизводителите.

И като обобщение на всичко, казано до тук, можем да кажем, че 9 май ще се превърне в традиционен празник на Община Горна Оряховица по нейния път към Обединена Европа.

Община Разград

Конверсия на военна база в модерна бизнес зона

Иновационна практика

Категория

Евроинтеграция

Предистория

Резюме

В резултат на проведената военна реформа бе освободена голяма част от бившите военни поделения и свързаната с тях собственост. Огромен сграден фонд в бившите казарми бе обречен на разграбване и унищожаване. В същото време закриването на военните поделения повлия негативно и върху ръста на безработицата. Отчитайки тези сериозни последици от военната реформа, Община Разград потърси различни форми и начини за преобразуване на съществуващата военна база в граждански обекти, които да дадат възможност за целесъобразното

и използване и за стимулиране развитието на бизнеса и разкриването на нови работни места. Такава възможност бе обявеният по линия на НАТО проект за конверсия на военни бази, който в последствие получи финансиране по Програма ФАР на ЕС. Община Разград е една от двете общини в страната, включени в този проект, в резултат на което до края на 2006 г. ще бъдат инвестирани 2 млн. евро в изграждане на инфраструктура, саниране на сгради и ново строителство в района на бившето поделение.

Чрез реализация на проект за конверсия на военна база в модерна бизнес зона Община Разград стимулира местното икономическо развитие, отговаря на очакванията на бизнеса, привлича инвестиции и осигурява 900 нови работни места.

Практика

През 2002 год. Община Разград стартира изготвянето на проект за проучване на възможностите за конверсия на бившата военна база. Идентифицирани са интересите на местния и външния бизнес към изграждането на бизнес зона, в която да развият различни производства или търговска дейност. Изготвен е подробен устройствен план, след което с решение на Министерски съвет собствеността върху 210 дка площ на бившата военна база е прехвърлена в собственост на Община Разград. Разработен е идеен проект и бизнес план за изграждане на зона за развитие на бизнес. Проектът на стойност 2 милиона евро е представен и успешно защитен пред Програма ФАР. В средата на март 2005 г. е подписан Ме-

морандум с МРРБ и представители на програмата, с който стартира реализацията му. В следващите месеци, след формирането на структурите за управление на проекта, бе избрана фирма изпълнител на строителните дейности, които започват през септември. Те включват изграждане подземна и надземна инфраструктура - ВиК, газопреносна мрежа, алейна мрежа, подстъпи към зоната и др. Част от съществуващите постройки престои да бъдат санирани. Ще бъдат изградени и нови, подходящи за развитие на производствата, заявени от бизнеса - палата за целогодишна изложба-базар на стоки, свързани със селското стопанство, гъбарници, сладкарски цехове, производство на шивашки артикули за селското стопан-

ство, ремонтни работилници за селскостопанска техника и др. На територията на бизнес зоната ще бъдат разкрити и клонове на банкови институции и други обслужващи бизнеса структури. Предвижда се да бъде изграден и кът за развлечение. По предварителни разчети в следващите години в зоната ще бъдат разкрити над 900 нови работни места. Допълнително бизнесът ще инвестира още около 2 млн. евро за закупуване на машини и оборудване.

За повече информация се
обръщайте към

Елка Неделчева
началник отдел „Духовни и
младежки дейности и връзки с
обществеността“
Община Разград
Разград 7200
бул. „Бели Лом“ 37 А
тел.: (084) 660 095, 660 230
факс: (084) 660 090

Резултати

- Изграждане на съвременна, добре развита и функционираща бизнес зона;
- Подкрепа на местния бизнес и привличане на външни инвеститори;
- Привлечени външни инвестиции в размер общо на 4 млн. евро;
- Разкриване на нови 900 работни места и намаляване на безработицата в общината;
- Изграждане на по-добър бизнес климат;

- Разкриване на нови производства и разширяване на съществуващи;
- Подобряване на социалния статус на населението;
- Ефектът, свързан с постъпления от социални и здравни осигуровки и от данъци и намаляване на разходите за социално подпомагане, ще възлезе на 1 055 000 евро.
- Изграждане на местен капацитет от специалисти.

Община Стара Загора

Връзки на Община Стара Загора с град Страсбург, създаване на Страсбургски клуб на местните власти

Иновационна практика

Категория

Евроинтеграция

Предистория

Резюме

Френският Червен кръст от област Долен Рейн със седалище в Страсбург е първата организация, която разви мащабна дейност на територията на Старозагорска община, която продължава и до днес.

Мащабната хуманитарна мисия на френския Червен кръст имаше за цел да подпомогне развитието на група социални здравни заведения на бюджетна издръжка на общината, сред които най-големи бенефициенти бяха ОРБ - Стара Загора, Дом на инвалида, Дом за сираци „Мария Тереза“.

Основната цел на създаването на клуба бе той да се превърне във форум за децентрализирано сътрудничество, за засилен туризъм, икономически, научен и университетски обмен.

Практика

През 1998 г. - първо официално посещение на делегация на Община Стара Загора в Страсбург и среща с кмета г-н Ролан Рийс. Това посещение постави началото на по-близки отношения между двете администрации.

През 2000 г. - Г-н Арман Перего е удостоен със званието „Почетен гражданин на Стара Загора“.

През 2001 г. - Създаден е Алианс Франция - България - Алзас, чиято основна задача е разширяване и заздравяване на връзките между двете страни в областта на културата, образованието и търговията. Установяват се връзки и между журналистическите гилдии на двата града.

През 2003 г. - Създаден е Страсбургски клуб на местните власти по инициатива на кмета на Страсбург г-жа Келер. Сред съчредителите на клуба са 20 града от 11 страни от Източна Европа, като от българска страна участват Стара Загора, Пловдив и Русе.

При създаването на клуба бе подписана Декларация от всички учредители, очертаваща политическото послание на градовете към Обединена Европа. По-късно към Страсбургския клуб се присъединяват още 14 града, за да достигне неформалната организация внушителната цифра от 34 града.

През 2004 г., по време на приемането на новите страни членки на ЕС бе проведена втората среща на Страсбургския клуб. В рамките на това събитие кметовете имаха интересна среща с г-жа Де Паласио, еврокомисар по въпросите на пътната инфраструктура и енергетиката.

За повече информация се обръщайте към

Резултати

Георги Симеонов
старши експерт „Международни
връзки и протокол“
Община Стара Загора
гр. Стара Загора
бул. „Цар Симеон Велики“ 107
тел.: (042) 600 105
факс: (042) 601 103

1. Отпускане на стипендии за студенти от градовете на Клуба за стаж в Страсбург или в друг град от клуба.
2. Отпускане на стипендии за хора на изкуството.

3. Семинар по европейските Структурни фондове - Реализиран през септември 2004 г. с участието на двама специалисти от отдела по евроинтеграция на Община Стара Загора.
4. Европейска квалификационна пътека по въпроси на градския транспорт.

Обединени общински центрове - модел за социална интеграция и трудова реализация на хора с увреждания от Община Златоград

Иновационна практика

Категория

Евроинтеграция

Предистория

Резюме

По данни от Дирекция „СП“ - гр. Златоград към 30.06.2003 г. бяха регистрирани 253 социално подпомагани лица с увреждания и намалена работоспособност над 70%; и 48 безработни лица с намалена работоспособност до 70%. Във връзка със задълбочаващите се проблеми бе приета Стратегия за икономическо развитие и Програма за заетост, в които са разгледани проблемите и алтернативните форми за осигуряване на заетост на лица с увреждания.

При опит да се помогне на хората в неравностойно положение да намерят професионалната си реализация и социална адап-

тация, в град Златоград се създаде **Център за социална интеграция и рехабилитация**. Специалистите в него проучиха потребностите на хората с увреждания в общината чрез анкети. Резултатите показват, че по-голям процент от лицата с увреждания желаят рехабилитация, юридическа и психологична консултация, социална защита. За 29 от анкетиранияте лица нямаше кой да полага грижи, те живееха в самота и пълна изолация. Всички анкетирани лица с увреждания в трудоспособна възраст желаеха да преминат курсове за преквалификация и да им се осигури подходяща заетост.

Целта на проекта бе чрез обединение и развитие на съществуващите центрове - Център за социална интеграция и рехабилитация, Информационно-образователен център и Център за информационно и административно обслужване на гражданите - да се разширят социалните услуги за хората с увреждания и да се създадат нови възможности за устойчива заетост и подобряване на квалификацията им. **Бе постигнато:** 1. Разширяване и реализация на социалните дейности - Кабинети за правни и психологични консултации; Рехабилитация; Бюро за социални дейности - лични асистенти, домашен социален патронаж; 2. Наемане експерти за подкрепа на специалните нужди на целевата група; 3. Провеждане на обучение за нуждите на новооткритите длъжности; 4. Закупуване на помощни съоръжения за нуждите на новонаетите хора с увреждания.

Практика

Проектът бе реализиран от Община Златоград в сътрудничество с местни НПО по проект „Социална интеграция“, финансиран по Програма ФАР на ЕС, с договарящ орган МРРБ, в периода 01.12.2003 г. - 30.11.2004 г.

Бяха обединени и надградени съществуващите в Златоград Център за социална интеграция и рехабилитация, Информационно-образователен център и Център за информационно и административно обслужване на гражданите: за дейности, съобразени с потребностите на хората с увреждания. Бяха наети експерти за разширяване на подкрепата за специалните нужди на целевата група - юрист, 3 рехабилитатори, 10 технически и

административни сътрудници, 2 социални работници, психолог, 3 експерти по обучение, 30 лични асистенти и 16 лица в екипи за домашно-социален патронаж.

Основните дейности, реализирани по проекта, са:

- Проведени бяха курсове за лични асистенти, за участници в екипите за домашен социален патронаж, курс за базисни комуникативни умения, организационно-административни познания и професионални умения за работа в местната администрация, компютърни умения с практическа насоченост.

- Работа на кабинет за психологични консултации - извършени бяха 34 бр. психологични консултации;

- Рехабилитации - извършени 152 бр.;

- Работа на кабинет за правни консултации - юрист - извършени 36 бр. юридическо-правни консултации;

- Бюро за социални дейности - извършени 316 бр. социални консултации и други социални услуги;

- Осигурена бе трудова реализация на 58 души от целевата група;

- Субсидирана бе работната заплата за работни места за хора с увреждания - юрист, рехабилитатори, 10 технически и административни сътрудници в обединението от трите центъра - ЦСИР, ИОЦ и ЦИАОГ, 30 лични асистента, 16 члена на екипите за „Домашен социален патронаж“.

- Функционира „горещ телефон“.

За повече информация се обръщайте към

инж. Минка Салагьорова
директор „Благоустройство,
строителство, проекти и опазване на
околната среда“
гр. Златоград 4980,
ул. „Ст. Стамболов“ 1
тел.: (03071) 25-87
zlatograd@unacs.bg

Резултати

Разшириха се социалните услуги, предоставяни на хората с увреждания.

Създадох се нови възможности за заетост и подобряване на квалификацията им.

В създадения Център за социална интеграция и рехабилитация работят експерти, които подпомагат специалните нужди на целевата група.

Реализацията на проекта допринесе за подобряване възможностите за

трудова реализация на хората с увреждания и на членове на техните семейства.

Субсидирана бе работна заплата за работни места на хора с увреждания. Осигурени бяха подходящи условия за работа на новонаетите хора с увреждания чрез закупуване на мощни съоръжения.

Отчетени са 538 качествени услуги за хората с увреждания от ЦСИР. Сключени са 56 трудови договора и 4 граждански с хора с увреждания. Функционира „горещ телефон“.

Младите хора на град Бойчиновци възстановиха детска площадка в центъра на града

Иновационна практика

Категория

Младежки инициативи

Предистория

Резюме

Всяка година в рамките на кампанията „Международен ден на Земята“ общината организира местни акции по почистване и озеленяване. Тази година изборът се спря на град-

ската площадка, която не се поддържа. Тя е разположена в непосредствена близост до поликлиниката и е естествен център на един от най-оживените квартали на града.

В рамките на кампанията „Международен ден на Земята“ на 22 април 2005 г. младежите от град Бойчиновци възстановиха и озелениха детска площадка в центъра на града. Инициативата бе организирана и реализирана от Младежко сдружение „Бъдеще за Бойчиновци“ с подкрепата на кмета на общината Стефчо Георгиев.

Практика

В рамките на инициативата младите хора от Бойчиновци с подръчни материали възстановиха и боядисаха оградата на детската площадка. След основното почистване бяха засадени дървета, декоративни храсти и цветя.

След реализирането на инициативата младежите продължават да се грижат за доброто състояние на площадката. По този начин бе доказана не само ефективността на младежките идеи, но и че младите хора искрено обичат своя град и желаят да работят с различни обществени институции за подобряване на градската среда.

Партньор на общината в реализацията на инициативата бе Младежко сдружение „Бъдеще за Бойчиновци“.

За повече информация се обръщайте към

Галина Здравкова
Община Бойчиновци
тел.: (09513) 21 21
факс: (09513) 25 84

Резултати

Вследствие на инициативата детската площадка от неугледно и празно място се превърна в приятен и красив кът за отмора и детска игра. Предстои монтирането на беседка в

един от ъглите на площадката. От осъществяването на тази инициатива се родиха нови идеи за подобряване състоянието на зелените площи и паркови пространства в града.

Община Ботевград Младежко туристическо дружество „Родина“ - Ботевград

Младежки
инициативи

Създаване на секция по туризъм към
детска градина

Иновационна практика

Категория

Предистория

Резюме

Създаването на секции по туризъм към учебни заведения и детски градини се практикува преди 1989 г. След тази

година много от секциите са закрити, а към днешна дата почти няма такива секции.

Ръководството на МТД „Родина“ реши да възроди една позабравена идея, а именно - създаване на секция по туризъм към детските градини и училища на територията на Община Ботевград. Тази идея бе радушно приета от всички и първата секция се създаде към Целодневна детска градина „Слънце“, след решение на Общото събрание на МДТ през 2004 г.

Практика

При създаването на секцията ръководството на МТД „Родина“ - Ботевград се задължи да подпомага секцията с материални и финансови средства.

През декември 2004 г. МТД „Родина“ получи дарение от 10 чифтаски, предназначени за секцията в детската градина. През същия месец бяха закупени и 9 ски комплекта, като средствата са предоставени от МТД „Родина“ и фонд на Община Ботевград. Всичко това спомогна организацията на зимния отдих на децата да е по-лека.

Чрез съдействието на МТД децата имат възможност да ползват базите на БТС на преференциални цени.

Изработена е съвместна програма, по която секцията да работи през цялата календарна година.

Със създаването на секция по туризъм към детската градина се подобрява туристическата култура у подрастващото поколение.

Секцията може сама да организира отдиха и туризма на своите членове, с активното съдействие и подкрепа на младежкото туристическо дружество.

За повече информация се
обръщайте към

Мирослав Луканов
секретар на Младежко
туристическо дружество „Родина“
Ботевград
тел.: (0723) 800 22, 088/73 71 678

Резултати

- Секцията самостоятелно организира отдиха на децата;
- През февруари 2005 г. децата бяха на ски училище и ползваха собствено ски оборудване;

- Цената за този вид отдих е достъпна и възможността да почиват имат по-голям брой деца.

5 години студентски труд за благоустрояването на Мездра и студентски турнир по стрийтбол с международно участие

Иновационна практика

Категория

Младежки инициативи

Предистория

Резюме

Традицията студентите от Община Мездра през лятото да се трудят за благоустрояването на своя град съществува вече пет години: в нея участваха 26 студенти през 2001 г., 50 студенти - през 2002 г., 84

студенти - през 2003 г., 109 студенти - през 2004 г. Тази традиция е част от Общинската програма за работа с младежта, чиято актуализация предстои през октомври.

За пета поредна година от юли до септември в Община Мездра се проведе уникална за страната студентска бригада по благоустрояването на родния град и селата. И през тази година интересът на студентите бе много голям 141 младежи и девойки работиха по: асфалтиране на улици, подмяна на бордюри и тротوارни настилки, почистване на банкети и отводняване на канавки, почистване на шахти, реконструкция на градския стадион, изливане на плочи и бордюри, инфраструктурни обекти в най-голямото село на общината - Зверино. За пръв път през тази година студентската бригада приключи с турнир по стрийтбол, който се проведе от 12 до 15 септември с участието на 6 студентски отбора, и с международно участие.

Практика

За периода юли - септември 2005 г. студентите работиха наосем обекта:

- градски стадион „Локомотив“ - почистване и оформяне на писта и зелени площи, направа на подпорна стена и изкърпване на пътеки за седалки с бетон, почистване и оформяне на канавки на подходи и пътища към стадиона, направа на 2 тоалетни;

- бул. „Ал. Стамболийски“ - трети участък - засипване със земя и затревяване с райграс;

- бул. „Ал. Стамобийски“ към фирма „ЮШАН“ - направа на тротоар от големи и малки бордюри, полагане на плочи;

- ул. „Янко Сакъзов“ - полагане на малки и големи бордюри за тротоар, оформяне легло за асфалтиране;

- ул. „Г. Димитров“ - полагане на малки и големи бордюри за тротоар и плочник/полагане на плочи;

- на територията на целия град - почистване на дъждосъбирателните шахти;

- гр. Мездра, с. Долна Кремена - асфалтиране на улици;

- група по изливане на плочи и бордюри към Общинско предприятие „Чистота“;

- група в с. Зверино - асфалтиране на улици в Зверино и с. Оселна, почистване на шахти и канавки;

Обем изпълнени работи от студентите:

- Полагане: улични бордюри - 1720 м; градински бордюри - 2100 м; плочници - 1300 кв.м;

- Оформяне и затревяване на зелени площи - 34 дка;

- Асфалтиране - полагане на 450 т асфалт;

- Изливане и направа на: плочи -

7800 бр.; улични бордюри 4000 бр; градински бордюри - 4300 бр.;

- Почистване на шахти - 70 бр.

Традиционно и тази година работата на студентите се отчиташе ежеседмично (в края на работния ден в петък), а в понеделник се изплащаха възнагражденията. За целия период на работа им е изплатена сумата: 55 799 лв.

За пръв път през тази година студентската бригада приключи с турнир по стрийтбол, който се проведе от 12 до 15 септември на градския площад с участието на 6 студентски отбора.

За повече информация се обръщайте към

Нина Данколова
секретар на Община Мездра
тел.: (0910) 925 21
факс: (0910) 923 21
mezdra@mail.bg

Резултати

За пореден път студентите се включиха в благоустрояването на своя град и община. Тази работа бе отразена в местните и регионални медии. Всяка година интересът към лятната бригада нараства. Включват се и кандидат-студенти и ученици от горните класове. Дори имаме желаещи от съседните

общини Враца и Роман. Имаме трудности понякога при осигуряване свое- временно с материали, техника, парични средства, технически ръководители от страна на администрацията за всички групи и обекти. Но традицията вече съществува и се надяваме да продължи и през следващите години.

Община Разград Консултантски клуб за гражданско образование

Младежко телевизионно предаване
„Различни“

Иновационна практика

Категория

Младежки инициативи

Предистория

Резюме

Програма „Обществен форум“ в Община Разград се осъществява от Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, ФРМС и „Болкан-Асис“. Финансирането е осигурено от Швейцарската агенция и собствен финансов принос от съответната община, в която се осъществява програмата. Един от приоритетите, дефиниран от Обществен форум - Разград, бе необходимостта от реализация на

младите хора и предлагане на възможности за полезно и приятно прекарване на свободното време.

Така възниква идеята да се съчетаят тези очаквания чрез реализиране на младежко TV предаване, чрез което да се огласяват потребностите на децата и младите хора, както и въвличането им в процесите за вземане на решения, отнасящи се до удовлетворяването на техните потребности.

Реализира се младежко ТВ предаване, чрез което се огласяват потребностите на децата и младите хора, както и въвличането им в процесите за вземане на решения, отнасящи се до удовлетворяването на техните потребности. Гледната точка на предаването е тази на младежкия омбудсман, който обединява волята и усилията на институциите, семейството, гражданското общество и медиите в Община Разград.

Практика

От маса „Младежи“ на Обществен форум - Разград бе иницирана среща на младежки представители. Там бе поставен въпросът, че са малко младежките организации и че рядко се обсъждат проблемите заедно с тях.

След Пета сесия на Обществения форум заедно с Регионален педагогически център е проведено анкетно проучване сред учениците от 4 основни и 8 средни училища в града. Анкетирани са 1 783 тийнейджъри от 12 до 18 - годишна възраст. От тях 82% заявяват нуждата от регионално младежко ТВ предаване. 86% от анкетираните предлагат най-разнообразни теми за такова предаване. Основните теми са: проблеми в приятелството и любовта, проблеми в училището, в семейството, проблемите на свободното време. 32% заявяват желание за участие в ТВ предаване.

Дейности преди пилотното предаване:

Проведен е кастинг за участници в предаването: водещи, репортери, сценаристи, актьори за счечовете, гримьори. Формиран е екип от 26 младежи във възрастовата граница между 15 - 21 години. Името на предаването е по тяхно

предложение - „Различни“: младите хора търсят различията в своята уникалност и стил, обсъждат различни аспекти на един проблем, отразяват различни мнения и теми.

Проведен е тренинг на екипите. Изработени са шапка, кашове и заставка на предаването, а заедно с младежкия екип - автореклами, излъчвани в регионалната кабелна телевизия „Евроком АБЦ“ и местното радио „Оберон МАКС“.

Организиран са 5 работни срещи на всички участници в проекта. Някои от тях са водени от консултанти - специалисти от Дарик радио и Нова телевизия.

Първото пилотно предаване е излъчено на 28 януари - Деня на Разград.

Датата е избрана по две причини: екипът е вече готов да се представи пред зрителската аудитория и желае да заяви, че в нашия град се случва нещо ново - благодарение на Обществен форум - Разград. Денят на Разград символизира общата воля на неговите граждани да го направят привлекателно място за живот и реализация на младите хора.

Как продължава работата?

Подготовката и реализацията на всяко издание е съвместно дело на Консултантски клуб за гражданско образование, Регионален педагогически център и кабелна телевизия

„Евроком АБЦ“.

■ Реализирани са 10 издания на предаването, чиито теми са: „Кои сме ние?“, „Любовта“, „Сексът“, „Изпяват“, „Живот без дрога“, „Ежедневието на младите хора“, „След седми клас - накъде?“, „Вяра и вярвания“, „Различни“ на живо“, „Различни“ - The best“.

Младежкото ТВ предаване „Различни“ има своята постоянна зрителска аудитория - предимно младежи от 12 до 18-годишна възраст.

■ Направени са две посещения с учебна цел: в телевизия „ВАРНА“ и в Българската национална телевизия.

■ Изготвена е електронна страница на предаването с няколко рубрики: История, Кастинг, Галерия, Предавания, Очаквайте, Спонсори, За нас, Форум: www.razli4ni.hit.bg

■ Организиран е хепънинг за младежите в града при приключване на проекта. Поканени участници от Детска музикална школа, ЦДГ „Райна Княгиня“, Център за работа с деца, домове-интернати от Завет и Исперих и др., които са снимани в различни издания на предаването, а сред зрителите - участници в Обществен форум - Разград и представители на финансиращите институции.

За повече информация се обръщайте към

Цветанка Русева
председател на Консултантски клуб за гражданско образование
ccsse@abv.bg

Глория Костова
директор на Регионален педагогически център
souk@mail.bg

Резултати

- Развити нови умения за работа по реализацията на телевизионно предаване, открити нови заложби. Изготвен е продукт, който има шанса да бъде предлаган на други телевизии и разпространяван на различни носители на информация сред целевата група;

- Личностно развитие на преките ползватели на проекта - младежките екипи в предаването (развитие на критичното мислене, умения за самоанализ и самоопределяне, самокритичност; умения за организиране на времето, преход от скуката към реализацията, умения за работа в екип).

- Изяви на младите хора извън предаването - в резултат на тяхната популярност бяха

потърсени от други организации за други публични прояви.

- Създаден е младежки екип с умения за откриване на проблемите и помагане за тяхното решаване чрез информизиране и отразяване на различни гледни точки. Умения за извличане на приоритети и правене на компромиси.

- Подобрени са комуникативните умения на младежите в резултат на редовни упражнения със специалист, който работи върху говорните им умения.

- Младежкия екип придоби опит и самочувствие при реализация на идеите.

- Натрупан е опит от организациите - партньори в една иновационна за региона дейност: подготовка и излъчване на младежко телевизионно предаване. Има нови перспективи за съвместни дейности.

Приз „Добро сърце“
на телевизия ММ

Иновационна практика

Категория

Младежки
инициативи

Предистория

Резюме

Трагичната съдба на децата от Свищов, загинали на 4 април 2004 г. в р. Лим, потресе цяла България. Техни

съученици си поставиха за цел да издигнат паметник на жертвите от катастрофата от 4 април 2004 год.

Учениците от Свищов Моника Варамезова и Георги Стойнев получиха национална награда от телевизия ММ за песента си „Нашите деца“ и видео-клипа, изработен към нея. Наградата се дава за първи път и бе връчена на Седмите годишни награди на музикална телевизия ММ, март 2005 г. Тя бе присъдена на Моника и Георги за проявената от тях активна гражданска позиция и съпричастност във връзка с трагедията в река Лим, при която загинаха 12 деца от Свищов.

Практика

Автор на песента „Нашите деца“ е Георги Стойнев. Първоначално текстът е писан като стихотворение. Аранжирингът и музиката са на Димо от група „P.I.F“, видеоклипът е режисиран от Валентин Русанов.

Песента и клипът стават реалност благодарение на упорития труд и вдъхновение на участвалите свищовски ученици, Община Свищов, Община Велико Търново, фирма „Слънчо“ АД - Свищов, продуцентска къща „Сигнал комплект“.

За повече информация се
обръщайте към

Христина Борисова
старши експерт,
звено „Интеграция“
Община Свищов
тел.: 0631/ 6 08 34
факс: 0631/ 6 05 04
hristinagg@abv.bg

Резултати

Националният приз мотивира младите хора.

Младежите повишиха своите увереност и самочувствие, след като видяха как една идея бе реализирана на практика.

Повиши се доверието на младите хора към институциите.

Институциите стават все по-отворени за младежките инициативи.

Планират се нови младежки инициативи, които ще бъдат реализирани с подкрепата на общината.

Работилница за таланти

Иновационна практика

Категория

Образование
Култура

Предистория

Резюме

Идеята за разработване на проекта възникна в резултат на училищните дискусии, проведени с участието на ученици и техните родители, при подкрепа от училищното ръководство и настоятелство. През последните години все повече се откроява необ-

ходимостта от изграждане на специализиран кабинет по труд и творчество, който да задоволи завишените изисквания на децата и желанията им за работа и творчество и през свободното време.

Изграждане на съвременен кабинет по труд и творчество в СОУ „Димитър Благоев“, отговарящ на завишените критерии и изисквания на учениците.

Практика

Изработените предмети се излагат и оценяват от ученическата общност, организират се базари.

Проектната инициатива бе подкрепена от родителската, учителската и ученическата общност, от регионалните медии и най-вече от Община

Свищов, чрез полученото финансиране по програма „Местни инициативи“. Родителите се включиха с доброволен труд, учителите участваха в подготовката на проекта и оформлението на помещението, учениците бяха активни участници в по-леките

ремонтни дейности и в организирането на базарите, а медиите поеха ангажмента да популяризират тази инициатива.

За повече информация се обръщайте към

Мариана Кирева
Община Свищов
тел.: (0631) 606 88
факс: (0631) 605 04

Резултати

- Бяха изградени нови умения за работа с техника и ново отношение към учебната база и правилата за стопанисване у младите хора;
- Рационално се използва свободното време на младите;

- Засилена е мотивацията им за реализация на пазара на труда.
- Придобит е опит в управлението на проекти (чрез участие в програма „Местни инициативи“ на Община Свищов).

Община Мездра

Общини Мездра и Враца - развитие на едно сътрудничество

Иновационна практика

Категория

Икономическо развитие
Партньорства

Предистория

Резюме

Началото на сътрудничеството между общини Мездра и Враца е поставено през 1995 г., когато в рамките на Демонстрационен проект за българска политика по отпадъците, финансиран от Американската агенция за околна среда и българското Министерство на околната среда, на 21.04.1995 г. двете общини сключват договор за съвместно изграждане на регионално депо. През 1996 г. е приет

първият в страната Регионален план за управление на отпадъците и е създаден Регионален съвет като съгласуващ и подпомагащ работата на двете общински администрации. След изграждането на първите две клетки на Регионалното депо (1999 - 2001 г.) се създава мждуобщинско търговско дружество като най-добър вариант за неговата експлоатация и управление.

Създадено е мждуобщинско търговско дружество, което да се занимава с дейностите по управление на битовите отпадъци на територията на двете общини. Към момента основната дейност на дружеството е фокусирана върху съоръжението за обезвреждане на битовите отпадъци от двете общини.

Практика

На заседанието си от 24.07.2003 г. Общинският съвет взема решение Община Мездра да се включи в учредяването на „Екопроект“ ООД като съдружник, съвместно с Община Враца. Основният предмет на дейност на дружеството е „управление на депо за ТБО Враца - Мездра, събиране, съхранение и обезвреждане на ТБО и всички междинни операции, както и повторното им използване, рециклиране и възстановяване или произ-

водството на енергия и материали от отпадъци“. След решенията на двата общински съвета е извършена съдебна регистрация. Дружеството започва реално да функционира в средата на 2004 г. В рамките на втори етап от българо-датски проект „Подобряване управлението на отпадъците в регион Враца - Мездра“, приключил през 2005 г., са разработени план за усъвършенстване работата на Регионалното депо и бизнес план за мждуобщин-

ското търговско дружество. Към момента в Община Мездра дейностите по услугите в такса „Битови отпадъци“ се извършват от общинско предприятие, което заплаща на мждуобщинското търговско дружество такса за депониране, на база експлоатационните разходи за обезвреждане на тон отпадъци.

За повече информация се обръщайте към

Резултати

инж. Даниела Драгановска
старши експерт „Екология“
Община Мездра
Мездра 3100
ул. Христо Ботев 27
тел.: (0910) 92156 в.137

- Управлението на битови отпадъци е поставено на основата на икономически принципи;
- Строго целево се изразходват средствата от такса „Битови отпадъци“;

- Съществува възможност за разширяване дейността на мждуобщинската компания, чрез обхващане на всички дейности по управление на битовите отпадъци.

Туристически регион Балкания

Иновационна практика

Категория

Икономическо развитие
Партньорства

Предистория

Резюме

Сдружението е учредено през 2001 г. с предмет на дейност развитие и популяризиране на туризма в малките планински курорти на Стара планина.

Идеята възниква вследствие на ефекта от издаването и разпространението на каталога „Троян/Априлци - бизнес и туризъм 2001“, създаден по идея на рекламна агенция РеМарк 96 ЕООД. Собствениците на туристическите обекти от общините Троян и Априлци сами стигат до из-

вода, че рекламирането на региона като цяло с всички негови природни и културно-исторически забележителности е много по-ползотворно от рекламата „на парче“ на отделни хотели и ресторанти.

Година по-късно към Турклуб РеМарк започват да се присъединяват и представители на туристическия бранш от Община Тетевен. През 2003 г. на пазара се появява и каталогът „Тетевен/Рибарица - бизнес и туризъм“.

Курортните селища от общините Тетевен, Троян и Априлци започват се рекламират като цялостен регион с едно общо име. През октомври 2003 г. в София официално пред представители на туристическия бранш и журналисти се обявява учредяването на туристически регион Балкания. Името „Балкания“ символизира местонахождението на региона - в сърцето на Балкана и същевременно в центъра на България.

Практика

Постепенно се създават тесни професионални контакти между собствениците на туристически обекти от трите общини. Сдружението организира срещи, дискусии, кани специалисти от бранша за обмяна на опит, държавни експерти за разясняване на новия Закон за туризма и последвалите го наредби, промени и т.н.

При възникване на проблемни ситуации като снегочистване и сметосъбиране, категоризация на обекти и др. Сдружението организира срещи с общинските ръководства по места за изясняване и разрешаване на създадите се конфликти.

Същевременно Турклуб РеМарк представя региона на различни туристически борси, на които участва както с индивидуални, така и с общи рекламни материали (дипляни, календари, картички), представящи всички негови членове.

Организирант се различни събития - карнавали, състезания, концерти с цел привличане на интерес към региона.

Поражда се идеята курортните селища от общините Тетевен, Троян и Априлци да се рекламират като цялостен регион с едно общо име - регион Балкания. В Балкания влизат селищата Троян, Скандало, Априлци, Тетевен, Рибарица, Шипково, Чифлик, Беклемето, Черни Осъм, Орешак.

Идеята е подкрепена първо от членовете на Сдружението, след това на общинско и областно ниво. Подписва се и тристранно споразумение за сътрудничество между УС на Турклуб РеМарк, кметовете на трите общини (Троян, Априлци и Тетевен) и областния управител на Ловеч.

През следващите месеци и години в регион Балкания се провеждат два журналистически тура за представители на националните медии с финансовата и организационна подкрепа на Агенцията по туризъм. Най-добрите журналистически материали, популяризиращи Балкания, получават ежегодно награди в конкурса, организиран от Сдружението.

По идея на Турклуб РеМарк се снимат различни телевизионни предавания - напр. „Споко“ от Балкания - няколко предавания с младежи от Априлци, Троян, Черни Осъм, Рибарица, Тетевен, с които регионът се рекламира сред младежката аудитория. За популяризирането на местната кухня се заснемат и излъчват над 20 предавания „Вкусно“ от Балкания“ с Ути Бъчваров.

Всяка година през юни се прави откриване на летния туристически сезон с концерти в трите общини на известни български музиканти (група „Сигнал“, Д 2, Вили Кавалджиев).

Същевременно Сдружението подпомага организационно провеждането на различни частни събития по инициатива на отделни свои членове - откриване на нови туристически обекти, провеждане на модни форуми, пленери

и т.н., а също и организирани от общините празници като напр. Празника на сливата в Троян, Конните състезания на Тодоровден в Априлци и т.н.

Друга насока, в която с обединени усилия работят и членове на Сдружението, и общински представители, е разработването на туристически атракции и включването им в цялостен туристически продукт, който да се предлага в рамките на регион Балкания. С общи усилия е разработен „Манастирски тур в Балкания“, който включва посещение на най-известните манастири и църкви в Балкания, запознаване с местните художествени занаяти, дегустиране на местни специалитети, посещение на атрактивни места като минералните басейни в Чифлик, пистата за ски на трева в Рибарица, участие в джип-сафари, планинска езда и др.

Особено ползотворно е сътрудничеството с общинските и държавните структури като Агенция по туризъм, чрез която Сдружението и неговите членове получават възможност безплатно или на преференциални цени да представят обектите си на българския и международния пазар.

Ползотворна за региона е дейността и на рекламна агенция РеМарк, която освен изготвянето на повечето рекламни материали в областта на туризма в Балкания спонсорира различни инициативи като разработване и поддържане на Интернет-страница на Балкания - www.balkania.org.

За повече информация се обръщайте към

Резултати

Николай Заричинов
Сдружение по туризъм „Турклуб
РеМарк“
5641 Априлци
тел.: 02/ 971 71 47
remark@interbgc.com

Осъществено е мащабно партньорство между частния бизнес, местната и централната власт, разработени са атрактивни форми за прив-

личане на туристи, реализирани са реклама и маркетинг на общ туристически продукт, който повишава туристопотока в региона.

Сдружение „Евроинтеграция“ - Варна Община Варна

Социален център по арт-терапия

Иновационна практика

Категория

Социални дейности

Предистория

Резюме

Сдружение „Евроинтеграция“ - Варна е член на Обществен съвет по рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания в Община Варна, член на Националната мрежа за социални услуги и член на Националната мрежа за равни възможности.

В момента във Варна значителен брой деца и младежи с увреждания, които имат дарования, са лишени от възможността да общуват със своите връстници, да посещават организирани форми по интереси, да бъдат самостоятелни и равнопоставени. В резултат на това техните способности не могат да бъдат развити.

Сдружение „Евроинтеграция“ - Варна в партньорство с дирекция „Младежки дейности и спорт“ към Община Варна откри Социален център по арт-терапия за деца и младежи с увреждания на територията на „Младежки дом“ - Варна.

Практика

Основен партньор по проекта е Дирекция „Младежки дейности и спорт“. Направено е предложение до Дирекцията да бъде създаден „Социален център по арт-терапия“, където да се работи с младежи в неравностойно положение. Предложението е прието с интерес.

На територията на „Младежки дом“ в съответствие с Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби - от 01.01.2004 г., с Национален план за интегриране на деца и младежи със специални образователни потребности, Закон за осигуряване на равни възможности за лицата с увреждания, европейското и международно законодателство, се създават условия за работа и творчество на младежи с увреждания.

Целевата група по проекта са млади хора с увреждания от 16 до 29-годишна възраст, които желаят да работят в направленията музика и изкуство.

По проекта „Изкуството в нас“ се извършват следните дейности:

- Осъществяване „Психология на творческия процес“ - индивидуална и групово работа с участниците по направления за изграждане на мотивация за реструктуриране на личността и формиране на творческия процес.

- Реализиране на модел за алтернативна теоретико-практическа подготовка в целия спектър на съвременните изкуства.

- Провеждане на теоретичен модул на тема: Психологически климат и създаване на мотивация за творчески процес у младите хора със специални нужди.

- Социално консултиране за ресоциализация.

- Работа в направление „Музика“

- Работа в направление „Изобразително и приложно изкуство“.

- Организиране на празник „Изкуството в нас“ - изложба от създадените произведения и концерт по случай Коледните празници.

Младежите с увреждания са придружавани от родители, приятели, лични или социални асистенти. Чрез различни методи и форми на работа се създават

условия за помощ и взаимопомощ не само сред представителите на целевите групи, но и в родителската общност. С помощта на психолог и педагог се работи с младите хора и по укрепване на родителската общност. Чрез провеждане на разговори във фокус-групи, придружителите (родители, лични и социални асистенти) споделят лични наблюдения и опит в групата. Така се постига изграждане на емпатично отношение и желание за взаимопомощ в общността: родителите от позиция на асистенти на своите деца се превръщат в асистенти както на своите, така и на другите младежи. По този начин се реструктурира родителската общност и се създават и формират модели и техники за взаимопомощ.

Институцията разкъсва маргиналия кръг и с помощта на доброволците, с които работи, помага на младежите да видят нов свят с нов поглед: при разходките в „Морска градина“, при колективни посещения на организирани форми, при провеждане на музикални прояви, художествени изложби, пленери, и т.н.

За повече информация се обръщайте към

Нели Кирякова
Сдружение „Евроинтеграция“
гр. Варна 9000
ул. „Георги Живков“ 30
тел.: (052) 615 430

Резултати

■ Участващите младежи се образозават и ще развият своите дарования. Те доказват своите способности в условията на равнопоставеност с други техни връстници. С примера си влияят на други маргинализирани групи да извървят своя път към по-висока лична самооценка и самодоказване в обществото.

■ Създават се позитивни нагласи у младите хора в неравностойно положение да развият своите умения

в областта на музиката и чрез креативните си способности поставят началото за създаването на широки коалиции за социална промяна.

■ Тези форми на работа помагат на младите да приемат здравословния си проблем и да насочат позитивните си сили към себerealизация и интеграция.

Сдружение „Инициатива за регионално икономическо развитие в района на АЕЦ Козлодуй ЕАД“

Създаване на ромски центрове
в Община Козлодуй

Иновационна практика

Категория

Социални дейности

Предистория

Резюме

В Община Козлодуй живеят около 4 500 роми (20 % от населението на общината), като по-голяма част от тях са концентрирани в гр. Козлодуй и с. Бутан. Сдружение ИРИРК инициира среща с представители на местната власт и на ромските общности, на която се открояха основните проблеми на ромското население, а именно образование и здравеопазване. В сферата на образованието проблем е големият брой деца, непосещаващи и отпадащи от училище. В сферата на здравеопазването се отчете

ниската информираност по въпроси, свързани с грижата за здравето.

Г-жа Карина Ковалска, директор на Британската фирма „Мълти Технолоджис груп“ (един от инициаторите за създаването на ИРИРК), предложи модела за центрове, използвайки богатия британски опит за работа с малцинствата

Проектът е реализиран и в съответствие с Общинската програма за равноправно интегриране на малцинствените групи в обществото, приета с решение на ОбС през 2000 година.

Ромските центрове и здравните кабинети в гр. Козлодуй и село Бутан са изградени по проект „Подкрепа на малката общност - помощ за най-уязвимите“, финансиран от Британския фонд за глобални възможности, разработен и защитен от сдружение Инициатива за регионално икономическо развитие на района на АЕЦ - Козлодуй ЕАД (ИРИРК), гр. Козлодуй, в партньорство с Община Козлодуй. Чрез тях ромското население получава шанс за реална интеграция в обществото.

Практика

Реализацията на проекта започна в началото на 2004 година. Ценното в него бе паралелната работа както с ромските деца, така и с техните родители.

Първият модул бе създаването на Ромските центрове и здравни кабинети към тях. Двата центъра се помещават в сгради, предоставени от общината. Ремонтите бяха осъществени със средства от проекта и доброволен труд от самите жители от ромските квартали. Официалното откриване на център „Карина“ в с. Бутан се състоя на 1 юни 2004 г., а на 1 юли 2004 г. се откри център „Младост“ в гр. Козлодуй.

В центровете с децата от предучилищна и училищна възраст се занимават обучени за това млади роми. Основната идея е да се мотивират децата да посещават редовно училище. Чрез подбрани занимания - рисуване, четене, образователни игри - в тях се пробужда интерес към усвояването на нови знания и изява на техните

таланти.

В създадените в центровете медицински кабинети всички жители могат да получават безплатна консултация от медицинско лице по здравно-просветни въпроси, като болести, предавани по полов път, лична и битова хигиена, инфекциозни заболявания, предпазване от нежелана бременност и др. От ХЕИ - гр. Враца и Българска асоциация за семейно планиране бе предоставена много литература и нагледни материали, до които имат достъп всички жители.

Всеки празник се отпразнува подобаващо от децата, посещаващи центровете.

За коледните и новогодишните празници децата от двата центъра представиха специално подготвена от тях програма пред своите родители.

За Великден те боядисаха яйца и собственооръчно изработиха поставки за тях. Тези яйца бяха подарени на Дома за възрастни хора с физически увреждания - гр. Козлодуй и Дома за хора с умствени увреждания в село

Бутан.

Вторият модул на проекта бе насочен към възрастното ромско население. Тъй като една от основните посочени причини децата да не посещават редовно училище бе ниският социален статус на родителите им, този модул имаше за цел да подобри шансовете им на пазара на труда чрез придобиване на професионална квалификация. За целта бяха ангажирани лицензирани обучителни организации. 96 роми от цялата община и Община Мизия преминаха курс по начална компютърна грамотност. Пет човека от с. Бутан преминаха курс за професионални шофьори - категория С. Девет човека от с. Бутан завършиха курс за строителни работници - настилки и облицовки. Участниците в този курс показаха на практика наученото, като положиха теракотена настилка в център „Карина“. Четиринадесет човека преминаха курс по озеленяване. Всички участници в квалификационните курсове получиха сертификати.

За повече информация се
обръщайте към

Албена Карагьозова
ръководител проект
гр. Козлодуй 3320
Дом на енергетика, ет. 1
Сдружение ИРИРК
тел.: (0973) 813 32, 0888/71 10 76
kredi@abv.bg

Резултати

С откриването на центровете в гр. Козлодуй и село Бутан се даде възможност за развиване на заложбите и осмисляне на свободното време на ромските деца - не само на посещаващите редовно училище, но и на тези, които преди прекарваха целия ден на улицата.

По проекта се разкриха 3 нови работни места - 2 в център „Карина“ в с. Бутан и 1 - в център „Младост“ - Козлодуй.

В следствие на работата на център „Младост“ - Козлодуй пет деца започнаха отново да посещават училище.

Центровете се превърнаха в уютно място, което все повече деца посещават с удоволствие.

124 възрастни роми получиха професионална квалификация.

План на Община Монтана за образователна интеграция на деца и ученици от ромски произход за периода 2004 - 2008 г.

Иновационна практика

Категория

Социални дейности

Предистория

Резюме

В Община Монтана живеят около 7000 роми, от които 5000 - в двата квартала на гр. Монтана - кв. Кошарник и кв. Огоста. Единият от ромските квартали е отдалечен на около 8 км от града, което затруднява достъпа на живеещите в него до здравни, социални и други услуги. Броят на училищата в Община Монтана е 22, в това число е и единственото на територията на общината ромско училище, намиращо се в ромския квартал Кошарник

и посещавано единствено от ромски деца. Знанията, които тези деца получават там, се оказват много под необходимия минимум за продължаване на образованието им в по-горна степен, което води до ранното им отпадане от образователната система. Ниското качество на образованието в ромското училище обрича децата на почти нулеви възможности за развитие, а в бъдеще - до висок процент безработица и нисък социален статус.

В началото на юли 2004 г. Общински съвет - Монтана прие на свое заседание План за образователна интеграция на деца и ученици от ромски произход по изпълнение на Стратегия на МОН за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства в Република България. Планът е разработен за периода 2004 - 2008 година и изразява ангажимента на местната власт в Монтана за решаване проблема с ниското образование на ромските деца в общината.

Практика

За да се преодолеят проблемите в образованието на ромските деца, експерти на Община Монтана организираха няколко неформални срещи с представители на ромски неправителствени организации, ползващи се с доверието на самата ромска общност в града. От 4 години в Монтана тече процес на десегрегация на ромското училище, воден от ромската Фондация „ШАМ“ и финансиран от външни донори. Затова експертите на общината потърсиха консултантска помощ именно от представители на тази организация. Фондацията осигурява безплатен превоз със собствен автобус на около 150 деца от отдалечения ромски квартал до центъра на гр. Монтана и със съдействието на Община Монтана и РИО на МОН разпределя децата в 5 училища на територията на града и в няколко подготвителни групи на две целодневни детски градини. Чрез обучението им в смесени училища ромските деца получават равен достъп до образование и шанс за развитие, каквито имат и връстниците им - етнически българи. Имайки предвид ниския социален статус на ромските семейства и невъзможността на повечето от тях да осигурят учебници на децата си, организацията предоставя учебници и учебни пособия на децата, изведени от ромското гето.

Позовавайки се на опита, добрите практики и резултатите от процеса, иницииран от местната неправителствена организация, експертите по етнически и демографски въпроси и европейска интеграция на Община Монтана със съдействието на представители на НПО, на ромските общински съветници в Общински съвет - Монтана и следвайки препоръките, дадени от РИО на МОН, разработиха **дългосрочен План** на Община Монтана, описващ ангажимента на местната власт при решаване проблемите с образованието на ромските деца. Основна цел на разработения план е да се дадат нови възможности на децата от ромски произход да се преодолеят ранното им отпадане от образователната система и да се подпомогне процесът на интегрирането им в смесените училища. В Плана за образователна интеграция на ромските деца в българските училища Община Монтана определя конкретни срокове, отговорници и цели, към които ще се стреми, като посочва и необходимите средства за успешното реализиране на процеса. В Общинския план е предвидено създаването на Консултативен съвет по образованието на децата и учениците от етническите малцинства към Общински съвет - Монтана с участието на директори на училища и детски градини, представители на РИО на МОН, представители на ромски НПО и общински съветници, педагози и др.

Предвижда се още осигуряването на транспорт на ромските деца до училищата на гр. Монтана, организиране на обучения за педагозите за работа в мултикултурна среда, въвеждане на длъжността помощник-учител, въвеждане на СИП „Ромски фолклор“ в училищата и др.

Общински съвет - Монтана на свое редовно заседание прие с пълно мнозинство предложения от експертите на Община Монтана план, с което местната власт заяви желанието си за осъществяване на местна образователна политика, насочена към ромите в общината и продължаване на подкрепата си за реформи в тази област от страна на гражданския сектор.

Нормативна база на разработения Общински план е Конституцията на Република България (чл. 53, ал. 1), Законът за степента на образование, образователният минимум и учебният план, Правилникът за прилагане на Закона за народната просвета, Наредба No 2 за учебното съдържание от 18 май 2000 г., Наредба No 6 за разпределяне на учебното време и достигане на образователния минимум по класове, етапи и степени на образование, Законът за защита от дискриминация и Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства, приета от МОН на 23 януари 2004 г.

За повече информация се обръщайте към

Виктория Петрова
младши експерт „Европейска интеграция“
Монтана 3400
ул. „Извора“ 1
тел.: (096) 300-481
факс: (096) 300-401

Резултати

- Повишен брой ромски деца, записани в смесени паралелки на всички училища в гр. Монтана в началото на учебната 2004/2005 година;
- Получена подкрепа и повишаване на доверието към местната власт от страна на ромската общност;
- Осигурен безплатен транспорт и учебни помагала на повече от 200 ромски ученика;
- Ограничаване до минимум процента отпаднали ученици от образователния процес;
- Повишаване на успеваемостта на ромските деца в училище;
- Стимулиране на участието на ромските деца в извънкласни форми по интереси като форма за привличането и задържането им в

училище - изградена фолклорна работилница „ЕТНОС“ към V СОУ „Христо Ботев“ с участието на роми, българи и каракачани; създадена театрална група от ромски деца, обхванати в процеса по десегрегация на ромското училище;

- Популяризиране на етнокултурното многообразие и обсъждане на идеята за изучаване на свободно-избираем предмет в училище „Ромски фолклор“;
- Поставени основи за формиране на Консултативен съвет по образованието на децата и учениците от етническите малцинства в Община Монтана;
- Планът на Община Монтана е представен на международни и национални срещи през 2004 г., организирани от неправителствени организации, работещи по проблемите на малцинствата, както и пред общински експерти по етнически и демографски въпроси и е послужил за основа за изработването на подобни общински планове в няколко други общини.

„Лекари на света“ Фондация за здраве на ромското население Община Сливен

Откриване на консултациялни кабинети за защита на майките и децата в кв. „Надежда“

Иновационна практика

Категория

Социални дейности

Предистория

Резюме

През октомври 2000 г. по повод европейския форум „Роми в Европа - подобряване на здравеопазването и правата на малцинство в бедствено положение“, организирано от френската организация „Лекари на света“, двама ромски лекари от Сливен известяват „Лекари на света“ за тревожното състояние на здравеопазването в кв. „Надежда“. Сливен е градът с най-голям процент детска смъртност и според организацията това се дължи на лошите условия на живот, ниската степен на здравно грамотяване и липсата на достъп до здравни услуги

на жителите на кв. „Надежда“.

В кратък срок се установява партньорство между „Лекари на света“, Фондация за здраве на ромското население и Община Сливен и от 2000 г. са осъществени няколко проучвателни мисии за опознаване на местното положение, нуждите и възможностите за намеса от страна на неправителствената организация. „Лекари на света“ решават да реализират проект „Откриване на консултациялни кабинети за защита на майките и децата в кв. „Надежда“.

Откриването на консултациялни кабинети за защита на майките и децата в кв. „Надежда“ е практика по проект на международната хуманитарна организация „Лекари на света“. Проектът се изпълнява като пилотен за подобряване състоянието на малцинствата. Официално консултациялните кабинети са открити на 14.04.2005 г.

Практика

Подобрява се общото здравословно състояние на населението и се намалява процента на смъртността при майките и децата в Сливен (най-голям в България) чрез:

- подобряване здравословното състояние на бременните жени, младите майки и децата в квартала;
- подобряване лекарското обслужване на семействата от квартала, като им се помага да се възползват от правата си.

Набляга се на ранно откриване на бременността, редовен преглед на бременните с наблюдение и превенция на преждевременно развитие и родилни усложнения, провеждане на информационни срещи за развитието

на бременността, хигиената, половото преносимите болести, противозачатъчните средства.

Осъществяват се редовни лекарски прегледи на децата в ранна възраст за своевременно откриване на проблеми на недохранването и други болестни състояния, ваксиниране, раздаване на хранителни добавки за нуждаещите се деца.

Регистрират се записаните при общопрактикуващия лекар лица и при необходимост се оказва помощ по записване, подпомагане на семействата при предприемане на различни административни постъпки.

Общината съдейства, като се ангажира с финансова и логистична

помощ на проекта, а така също и с осигуряване на неговата устойчивост, с организиране на обучителни семинари за екипа, който работи в кабинета за защита на майките и децата, със събиране на информация и предоставянето и на компетентни органи и седалището на „Лекари на света“.

За повече информация се
обръщайте към

Резултати

Стоян Марков
директор МСЕИ
Община Сливен
бул. Цар Освободител 1
тел.: (044) 611 107
факс: (044) 663 054
smarkov@sliven.bg

Здравен център с консултативни кабинети за защита на майките и децата в кв. „Надежда“ е открит. Това допринесе за подобряване поло-

жението на малцинството, като се повишава степента на здравна грамотност и се осигурява достъп до лекарски грижи по местожителство.

Нов модел на публично-частно партньорство в Община град Добрич

В началото на своя мандат и в своята управленска програма, в отговор на реалните потребности на жителите на Добрич, кметът и кметският екип на Община град Добрич си поставиха за основна цел подобряване състоянието на инфраструктурата, като се създадат механизми за нейното правилно стопанисване и поддържане.

Община град Добрич

Иновационна практика

Предистория

Като приоритет в своята работа Община град Добрич изведе реализирането на публично-частни партньорства при осъществяването на дейностите по ефективното управление и контрол на откритите пространства, които са общинска собственост.

Управленски практики

Категория

Резюме

Община град Добрич е единствената българска община, която разработи и в момента изпълнява **Програма за реализация на благоустройствени мероприятия** върху обекти - общинска собственост, с участието на гражданите на Добрич. При разработването на програмата общинската администрация се води от идеята да се създадат реални предпоставки за формиране на гражданско общество, като с прилагането на механизма на публично-частното партньорство гражданите реално да вземат участие в изграждането и поддържането на публичните пространства - паркове, градини, тротоари, площи и др., със собствени средства (като съфинансиране), или собствен труд. Програмата е приета с Решение на Общински съвет град Добрич от януари 2005 година.

Практика

Програмата за реализация на благоустройствени мероприятия върху обекти - общинска собственост, с участие на местното население, е насочена основно към реализация на дейности по благоустройство, озеленяване и поддържане на вътрешно-квартални, околблокови, алеини пространства и подходи към отделни имоти в различни части на град Добрич. Допустимите дейности са обособени в две направления: инфраструктурни мероприятия и мероприятия по озеленяване и почистване на прилежащи терени като част от благоустройването на откритите пространства.

По своята същност Програмата за реализация на благоустройствени мероприятия върху обекти - общинска собственост с участието на местното население е отворен документ, който може да бъде променян, изменян и допълван с решения на Общински съвет.

Цели на Програмата:

- Да наложи устойчив модел на обществено-частно партньорство между

Община и физически и юридически лица при извършването на дейности по благоустройването;

- Да формира механизми за ефективно управление и стопанисване на откритите пространства в град Добрич, които са със статут на публична общинска собственост;

- Да насърчи гражданското участие в процесите на изграждане и опазване на общинското имущество.

Времетраенето на Програмата е съобразено с мандата на настоящия Общински съвет и обхваща периода 2005 - 2007 година. Източниците на финансиране на Програмата са бюджетни средства и съучастие на физически и юридически лица.

Механизъм за реализация на дейностите по Програмата

Допустимите дейности по двете направления на Програмата имат за основна цел да насърчат участието на граждани и местни търговски дружества в изпълнението на малки благоустройствени мероприятия, в почистването и озеленяването на прилежащите около домовете им пространства, както и в

опазване на изграденото с техен труд.

С оглед прецизен подбор на постъпилите предложения от желаещи кандидати за включването на обекти в настоящата Програма, кандидатстването става на **конкурсен принцип**, при наличието на следните условия:

- Обектът, който се предлага, да е общинска собственост;

- Дейностите, предложени за изпълнение, да са сред допустимите по двете направления;

- Да се осигури дялово участие в реализацията на дейностите - финансово или нефинансово (труд, транспорт и др.), в размер не по-малък от 25 % от общата стойност;

- Обектът да е изпълним съгласно указанията на комисията, назначена със заповед на кмета на общината, която разглежда постъпилите предложения;

- Не се допуска повече от едно предложение за един обект в рамките на една календарна година;

- Размерът на финансиране на малките благоустройствени дейности да е в границите между 1 000 и 10 000 лева.

За повече информация се обръщайте към

арх. Пламен Ганчев,
зам.-кмет „Устройство на територията“
Община град Добрич
тел.: (058) 601 204
факс: (058)600 166
ganchev@dobrich.org
www.dobrich.bg

Резултати

Програмата е публикувана в Интернет-страницата на Община град Добрич, както и формуляр за кандидатстване.

След проведена кампания за популяризирането ѝ, общинската администрация отчита повишен интерес от страна на граждани, желаещи да благоустроят пространствата около

своите домове, паркове, алеи и др., със средства по Програмата. Още през март започнаха да постъпват първите формуляри и към днешна дата има заявки за около 20 обекта на територията на Община град Добрич. Предстои реализацията на първите обекти.

Харта на клиента и стандарти за административно обслужване на гражданите в Община Мездра

Иновационна практика

Категория

Управленски практики

Предистория

Резюме

Предоставянето на административни услуги на гражданите е ежедневно задължение на общинската администрация, което според ръководството на Община Мездра трябва да отговаря на съвременните високи изисквания за качество на предоставяните услуги. Наред с нарастване на нуждите от навременно обслужване на гражданите и задоволяване на необходимостта им от издаване на множество административни документи се наблюдава и нарастване на техните изисквания към администрацията и качеството на работа на обслужващите звена. Когато всичко това бъде взето под внимание

и пречупено през предстоящите промени в целия административен сектор във връзка с предстоящото членство на България в ЕС, става ясно, че повишаването на нивото на административното обслужване е един от важните аспекти на местното самоуправление.

Още през 2002 г. Община Мездра чрез откриването на общински Център за услуги и информация на гражданите (ЦУИГ) направи крачка за подобряване качеството на предлаганите административни услуги и улесняване достъпа на гражданите до тях.

Хартата на клиента и стандартите за административно обслужване са утвърдени в края на май 2005 г. Те са продължение на системната политика на Община Мездра за подобряване качеството на предлаганите услуги и реформиране на административното обслужване на гражданите в съответствие с новите завишени изисквания в сектора.

Практика

Хартата на клиента и стандартите за обслужване на гражданите в Община Мездра е действаща от 31.05.2005 г. Тя е на разположение на клиентите на ЦУИГ, като за целта е издадена специална брошура, а самата Харта е предоставена за ползване в центъра. Хартата няма юридическа сила, не е правен документ и не създава юридически права, но помага на клиентите да разберат възможностите за взаимодействие с администрацията по-добре и по този начин да отстояват интересите си в по-голяма степен. Основната ѝ цел е да подобрява достъпа до административни услуги и да насърчава повишаването на качест-

вото на предоставяните услуги. В хартата подробно са описани всички услуги, общо сто двадесет и две, като за улеснение на клиентите това е направено за всяко от гишетата в ЦУИГ, а също така са посочени телефони за връзка със съответния специалист.

В Хартата са описани процедурата за отговор на жалби, сигнали и предложения на гражданите и процедурата за предоставяне на информация от общинската администрация. Посочват се срокове за реагиране по съответния входящ документ според вида му, както и отговорните за контрола длъжностни лица.

Централно място в Стандартите за административно обслужване на гражданите заема отношението към клиентите, за което свидетелства възприетото мото „Общината - това са хората“. Те са разработени според схващането, че предоставянето на информация на клиентите и комуникацията с тях, както и разширяването на мрежата от канали за връзка с потребителите са приоритетни задачи на административния персонал.

За повече информация се обръщайте към

Нина Данколова
Ивайло Симеонов
Община Мездра
тел.: (0910) 925 88
(0910) 926 32
mezdra_pr@abv.bg

Резултати

Резултатът от въвеждането на Харта на клиента и стандарти за обслужване на гражданите в Община Мездра бе забелязан веднага след провеждане на информационната кампания за представяне на документа пред обществеността и запознаването на широк кръг от гражданите със съдържанието на Хартата. Промяната се изразява в подобряване на административното обслужване на гражданите и в по-доброто взаимодействие между обслужващи и обслужвани. Анкетните карти, въведени за обратна връзка, показват, че степента на удовлетвореност на клиентите се е увеличила значително, а устните запитвания за различни процедури и услуги

са намалели. По лични впечатления на работещите в ЦУИГ, клиентите имат повече знания за административния процес, за сроковете и процедурите, а тяхната по-висока компетентност улеснява и обслужването им.

От друга страна, Хартата въздейства положително върху отношението на административния персонал към гражданите, като след приемането на стандартите за административно обслужване се наблюдава промяна на това, че потребителят на административни услуги се възприема преди всичко като клиент, от който зависи съществуването на администрацията.

Община Бургас с нова електронна услуга за своите граждани

Иновационна практика

Категория

Електронно управление

Предистория

Резюме

За местните избори през 2003 г. в отдел „Информационно обслужване и технологии“ на Община Бургас бе разработена локална ГИС-базирана информационна система, която се ползваше за визуализиране границите и обхвата на секциите. Тя бе разположена на сървъра на общината

с възможност за разглеждане на данните и разпечатването им. Придобиването на нов софтуер за поставяне на географски данни в интернет бе добра предпоставка за доразвиване на системата и предоставянето ѝ в услуга на гражданите.

С новата електронна услуга „Изборни секции“ Община Бургас даде възможност на гражданите да намират on-line върху картата на града обхвата на изборителните секции и местата за гласуване.

Практика

От 3 юни 2005 г. на Интернет-страницата на Община Бургас бе поставено приложението „Изборителни секции“, базирано на Географска информационна система (ГИС). Чрез него изборителите могат да намерят по зададен адрес изборната секция, в която е този адрес, и да видят разположението ѝ на картата. Възможно е и само с посочване на място върху картата да се види изборната секция, която обхваща това място. Друга функция на продукта е намирането на мястото на гласуване чрез задаване на адреса по местоживееене. Само с посочване върху картата може да се изобрази и мястото на гласуване за съответната секция. Освен това при зададен номер на секция излиза списък с всички адреси, които влизат в нея.

Системата разполага и с редица стандартни за ГИС функции: разпечатване на избраното изображение, измерване на разстояния между обектите върху картата и други. Системата е базирана на направена през 2003 г. разработка, която се ползва от администрацията. Сега вече на потребителите се предлага новият продукт, който позволява достъп и на гражданите до географските данни и картата на града.

Разработката е базирана на най-съвременните средства за управление на територии на географските информационни системи и като приложение за подпомагане на изборите се прилага за първи път в България. Използвани са както възможностите на безплатните ГИС-продукти за разглеждане на геопространствени данни, така и на Интернет-базираните ГИС.

Връзката към приложението е изведена на главната страница на общината: www.obstina-bourgas.org, раздел „Изборителни секции“.

За повече информация се обръщайте към

Атанас Сиреков
Община Бургас
тел.: (056) 84 13 13
факс: (056) 84 13 14

Резултати

Разработката е насочена предимно към ползвателите на Интернет и представлява улеснение за тях при получаване на информация при процес на публично гласуване. Предвид високата посещаемост на Интернет-страницата на Община Бургас - средно около 4500 посещения месечно - разчитаме достатъчно голям брой граждани да се възползват от тази услуга.

Следваща стъпка за развитие на Интернет-базираните ГИС ще бъде поставянето на точна административна карта на града.

Информационно осигуряване на селата в Община Свищов

Иновационна практика

Категория

Електронно управление

Предистория

Резюме

Община Свищов е съставена от един град и 15 села. Жителите на селата нямат никакъв достъп до информационни услуги. Идеята бе във всяко кметство да се създадат условия за по-добро и по-евтино административно обслужване, информационен достъп, подготвяне на хора за извършване на тези услуги, както и разширяване периметъра на услугите на по-късен етап.

Проектът бе предложен на седма сесия на Обществен Форум - Свищов, осъществяван от Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество и Фондация за реформа в местното самоуправление. Финансирането е осигурено от Швейцарската агенция и Община Свищов. **Инициатор на идеята** бяха работна маса „СЕЛА“ и всички кметства и кметски наместничества в общината.

Реализираният проект от Бизнес център - Свищов осигури Интернет-връзка във всички 15 села на Община Свищов. Унифициран е документооборотът между селата и фронт-офиса на общината. Създадена е възможност за административно обслужване „на място“ в самите села.

Практика

Проектът целеше:

- Приобщаване на населението от селата към информационната структура на Община Свищов; възможност за административно обслужване „на място“ в самите села;

- Премахване на проблемите (транспортни, финансови, забавянето във времето и други) на възрастните хора от селата при получаване на различните официални документи, които в момента могат да се издават само в града;

- Подобряване условията на работа в кметската администрация, повишаване нивото на квалификация и възможностите за самоподготовка, бърз достъп до световното информационно пространство.

В рамките на проекта бяха:

- Оборудвани 15-те кметства в Община Свищов (100%) с еднаква компютърна техника персонален компютър, лазерен принтер, скенер, UPS, модем;

- Обучени 27 служители в кметствата, включително и кметове, на начална компютърна грамотност, работа с периферия и със специализирани програмни продукти и други.

- Съставен и инсталиран е програмен продукт интранет, с актуална информация за закони, наредби, нормативни документи, правилници, указател, решения на ОбС и др., достъпен на място (без нужда от връзка с интернет) във всичките кметства.

За повече информация се обръщайте към

Община Свищов
тел.: (0631) 606 88
факс: (0631) 605 04

Резултати

- Осигурена е Интернет-връзка в 16 села на общината.

- Служителите сами унифицираха документооборота между селата и фронт-офиса на общината.

- Подобрено е достъпът до административно обслужване на населението на селата - главно възрастни хора, като бяха ускорени сроковете по

предоставяне на услугите, спестени са финансови и други проблеми на хората с възможността на обслужване на място.

- Преодолява се изолацията на селското население в Община Свищов, създава се ново самочувствие на хората, живеещи в селата, и работещи в администрациите на малките населени места.

Реконструкция на централна градина и изграждане на подземна водопреносна мрежа за поливане с промишлена вода

Иновационна практика

Категория

Устойчиво развитие
Околна среда

Предистория

Резюме

Община Монтана организира за пета поредна година широк обществен форум за разглеждане на инвестиционната политика през бюджетната година. Един от приоритетите, подкрепени при това разглеждане, бе реконструкцията на централната градина и изграждането на подземна водопреносна мрежа за поливане с промишлена вода в нея.

В годините количеството на питейната вода за областите Монтана и Враца намалява под влияние на промените в климатичните условия в България. Наличието на този проблем, както и същественото намаляване на разходите за поливане на зелените площи доведе до решението за подготовка на проектопредложение от Община Монтана за кандидатстване пред проект „Красива България“.

Община Монтана е известна с отлично поддържаните си паркове и градини. Централната част на града е пешеходна зона, в която се намират обширни зелени площи с множество фонтани, паметници и десетки многогодишни дървета. Реконструкцията на централната градина доведе до обновяване облика на гр. Монтана и подобряване на съществуващите възможности за достъп до обществени места на лица с физически увреждания. Изграждането на подземна водопреносна мрежа за поливане с промишлена вода намалява разходите за поддръжката на централната градина и се преустанови консумацията на питейна вода в един район със съществуващ проблем в тази област.

Практика

За осъществяването на реконструкцията и изграждането на подземна водопреносна мрежа за поливане с промишлена вода бяха необходими около 150 000 лева. Община Монтана изготви необходимия технически проект с приложени количествено-стойностни сметки. ОбС-Монтана прие решение за подкрепа на проекта за реконструкция и изграждане на подземна водопреносна мрежа за поливане с промишлена вода, с който Община Монтана кандидатства пред програма „Красива България“. За осъществяването на строителните дейности бе получено безвъзмездно финансиране по проект „Красива България“ в размер

на една трета от необходимата сума. Останалата част от парите са осигурени от общинския бюджет. За да обезпечи широката обществена подкрепа на проекта, кметът на Монтана Златко Живков и общинският екип популяризираха сред местното население потенциалния ефект от проекта. Особен акцент бе отделен на подобряването на възможностите за достъп до обществени места на лица с физически увреждания. Чрез осъществяването на проекта бе обновена настилната на алеите, подобро бе състоянието на зелените площи, изградена бе подземна водопреносна мрежа за поливане с промишлена вода, улеснен бе достъпът до обществени

места на лица с физически увреждания. Монтирани бяха 60 нови пейки в централната градина на град Монтана.

За повече информация се обръщайте към

Весела Коларска
заместник кмет
Община Монтана
тел.: (096) 300 410
факс: (096) 300 410

Резултати

- осигурено безвъзмездно финансиране на обществено подкрепен проект;
- преустановена консумация на питейна вода и ползване на промишлена вода за поливни нужди;
- подобрени възможности за достъп до обществени места на лица с

- физически увреждания;
- оправдано и повишено доверие на обществеността към Община Монтана, поради способността ѝ да осъществява обществено значими проекти, при относително ограничен общински бюджет.

Община Сливен Постоянна комисия по екология при Младежки парламент

Да запазим природните богатства
на Балканите

Иновационна практика

Категория

Устойчиво развитие
Околна среда

Предистория

Резюме

Младежки организации от Сливен и побратимените на Сливен градове имат установени партньорства. Взема

се решение за работа и в областта на екологията.

Две младежки организации от България и Македония установяват контакт чрез Интернет и споделят основните приоритети на работа и възможните дейности, които заедно осъществяват за решаване на общи екологични проблеми, за укрепване на мира на Балканите. Стават посланици за един мирен свят, без насилие и етнически предразсъдьци. С проекта се отговаря на необходимостта от повишаване знанията на младите хора в сферата на екологията, опазването на околната среда на Балканите.

Практика

Младите хора от България и Македония в продължение на 12 дни при работните посещения в Сливен и Битоля заедно работиха в екип в природен парк „Сините камъни“, Дом на водата - Сливен, природен парк „Пелистер“, Преспанското и Охридското езера. Дискутираха по темата „Как да запазят природните богатства на Балканите“, използваха симулационни игри за решаване на проблеми и поставени задачи по опознаване живота на своите връстници, извършваха екологичстване на определени места за отдих в природните паркове на Македония и България, запознаваха се с бита, традициите и културата на двете държави (чрез използване на метода декодиране на градовете). В свободното си време младите имаха възможност да общуват заедно по време на честване на петгодишния юбилей от учредяването на „Био-

сфера“, участваха в концерти и събор в местността „Карандила“ в природен парк „Сините камъни“. Осъществиха срещи с други младежки организации и разработваха проекти за бъдещи инициативи. Заедно с местните медии показаха възможностите на доброто партньорство и добрите практики в младежките дейности, споделени по време на проекта.

Отчетено бе ниво на добра информираност, придобиване на трайни положителни нагласи и умения във връзка с екологичната култура и опознаване на околната среда. Изключително много допринесоха за опознаване на природните дадености на двете държави дейностите, извършени по време на младежките обмени в България през месец август (12.08 - 17.08.2004.) и през месец септември в Македония (07.09. - 12.09.2004.). От особено значение бяха вечерите за

представяне на държавите - обичаи, традиции, култура и кухня. Младите хора разбраха, че двете страни освен близките езици имат и еднакви културни ценности. Те нямат различия във виждания и култури, преминаха бариерата на общуване чрез формите на неформалното общуване и работеха в хармония за постигане на целите на проекта. От особено значение бе споделянето на добри практики и положителни резултати от предишни инициативи. Те обогатиха младите хора и им дадоха увереност за нови проекти и разширяване на мрежата и привличането на други общности в опазването на природните богатства на Балканите и света и изграждането на екологична култура в голямата младежка общност.

За повече информация се
обръщайте към

Таня Евтимова
Сливен
Младежки дом
ул. „Асен Златаров „ 20
тел.: (044) 625 366
tanyaevtимова@abv.bg

Резултати

Осъществяването на проекта бе изключително успешно и ползотворно за младите хора от екологичната комисия при Младежки парламент - Сливен и Биосфера - Битоля:

- Създадоха се трайни контакти и приятелства между младежите от двете държави и стремеж за реализиране на следващи проекти;
- Опознати и описани бяха природните забележителности на двата града;

- Изработено е CD и предстои изработване на Интернет-страница за природните дадености и културно-историческите забележителности на Сливен и Битоля;

- Бяха проведени съвместни акции за почистването на замърсените територии в двете страни;

- Бяха споделени добри практики в опазването на околната среда и ролята на младите хора в този процес;

- Младите хора придобиха самочувствие на европейски граждани, трайно ангажирани с опазването на общия европейски дом.

Община Стралджа

Редуциране на количеството органични отпадъци и оползотворяването им чрез използване на компостиране

Иновационна практика

Категория

**Устойчиво развитие
Околна среда**

Предистория

Резюме

Към момента ситуацията в гр. Стралджа е усложнена поради факта, че капацитетът на съществуващото депо е на изчерпване. Битовите отпадъци не се използват по никакъв начин, което е една от причините за прекомерното им натрупване. Те се изхвър-

лят безразборно, като се замърсяват обширни райони в резултат на ветровия режим. Освен регулярното замърсяване, допълнителен източник на вредни емисии се явява и широкото използване на изкуствена тор.

Общината реализира проект в сферата на управление на твърдите битови отпадъци, свързан с компостиране на органични материали от животински и растителен произход.

Практика

Общината е определила и почистила площадката за компостиране.

До 20 юни 2005 г. бяха доставени и контейнерите, в които да бъдат изхвърляни битовите отпадъци.

Медийна кампания, публикации в местния вестник и репортажи по кабелната телевизия популяризираха новите възможности.

Сред гражданите на Стралджа е

разпространена листовка, разясняваща същността на компостирането и призоваваща ги към активно участие в реализацията на проекта. Предстои разпространение и на брошура.

За повече информация се обръщайте към

Атанаска Христова
Община Стралджа
тел.: (04761) 25 00
факс: (04761) 34 04

Резултати

- намаляване на количеството на депонираните органични отпадъци;
- намаляване замърсяването на почвите в резултат на заниженото потребление на изкуствена тор;

- повишаване на екологичната култура на населението;
- създаване на навици в областта на компостирането.

Издава

**Фондация за реформа в местното самоуправление
с подкрепата на програма LOGIN и на ААМР
София 2006**